

Trädgårdstrollet

ODLA FRUKT & BÄR

Planera och njut
av en lång skördesäsong

© Trädgårdstrollet

https://www.tradgardstrollet.se/foredrag/

© Trädgårdstrollet

Innehåll:

- Varför lång säsong?
- Hur: Skillnad på sort & sort
- Vad passar dig…?
- Vad: Vanliga och mindre vanliga frukter & bär
- När: De tidiga & senare
- Kombinera mera
- Konsten att välja bort
- Mall
- Boktips

© Trädgårdstrollet

Varför odla eget?

Allt finns väl i matbutiken?

© Trädgårdstrollet

Godare?

Nyttigare?

Varför odla eget?

Mer mångfald av sorter?

Allt finns väl i matbutiken?

Bättre beredskap?

© Trädgårdstrollet

Varför odla eget?

Godare?

Nyttigare?

”Billigare?”

”Enklare?”

Mer mångfald av sorter?

Allt finns väl i matbutiken?

Bättre beredskap?

© Trädgårdstrollet

Varför odla eget?

Godare?

Nyttigare?

Billigare?

”Enklare?”

Mer mångfald av sorter?

Allt finns väl i matbutiken?

För att det är roligt!

Bättre beredskap?

Dina skäl?

© Trädgårdstrollet

Drömmen

Bildkälla: Unsplash

© Trädgårdstrollet

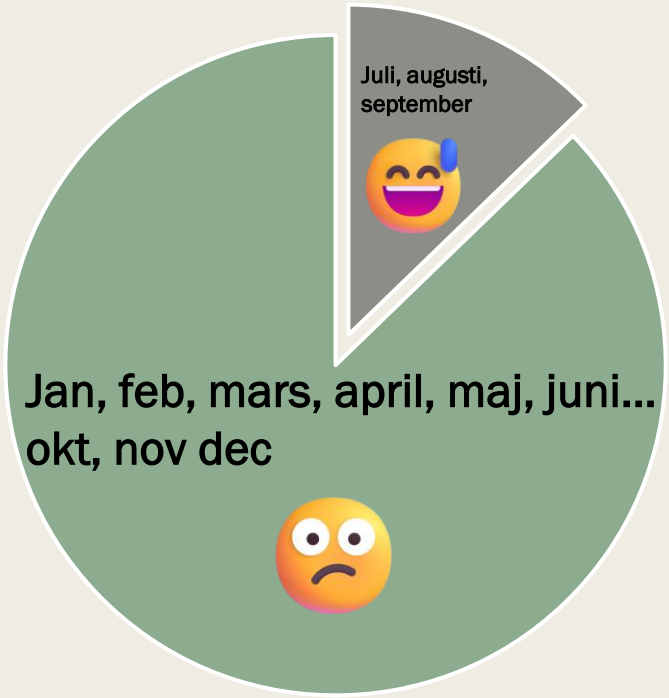
Den brutala verkligheten

Bildkälla: Unsplash

© Trädgårdstrollet

Verkligheten för många

© Trädgårdstrollet

Min verklighet:

jämnare flöde, kombination av sorter som kompletterar varann

Mål

Äta något eget alla årstider – äta i säsong

TEORETISK MALL:	PRAKTISKT EXEMPEL:
• **ÅRET RUNT/VÅR :** Från frysen, must, saft, sylt, torkat, rabarber →	Rabarber Spangsbjerg, äppelmust, blåbärstrysylt, torkade päron & äpple
• **TIDIG SOMMAR:** blåbärstry, smultron, tidiga jordgubbar →	Aurora, Jugana, Boreal Beast, Baron von Solemacher, Honeoye E
• **SOMMAR:** smulgubbar, mittisommaren-jordgubbar, vinbär, hallon, körsbär →	Rebecka E, Mieze Schindler, Polka E, Petter E, Jonkheer van Tets, Gullan, Aili, Glen Ample E, Stella E
• **SENSOMMAR:** krusbär, björnbär, persika, plommon, päron, sommaräpplen, vindruvor, amerikanska blåbär →	Martlet E, Black Satin, Riga, Victoria E, Pepi, Lovisa E, Sukribe, Emil E, Putte E, Pelle E
• **HÖST**: höstrabarber, sena jordgubbar, hösthallon, höstäpplen, havtorn (skördar vinteräpplen) →	Apple Delight, Malwina, Elektra E, Katja E, Lotta E (Aroma E, Folke E)
• **VINTER:** lagrade vinteräpplen (som plockades i höstas), från frysen, must, saft, sylt, torkat →	Aroma E, Folke E, Gul Richard

© Trädgårdstrollet

Måste alla odla allt...?

© Trädgårdstrollet

Vad behöver du?

Vad vill du äta?

Vad brukar du köpa??

Vad orkar du skörda, sköta och förädla???

© Trädgårdstrollet

Varför lång säsong?

- **Lite skörd hela tiden**, från vår till senhöst (lagrat/torkat/tillagat vintertid)
- Mindre arbetsintensivt
- Du hinner njuta

© Trädgårdstrollet

Hur:
det är skillnad på sort och sort

- Ingen sort är bäst på allt samtidigt
- Kombinera olika sorter med olika egenskaper som kompletterar varann
- Hur äter/använder du din skörd? Färsk/förädlad (saft, sylt, mos, paj etc)
- Äpplen bra exempel:

© Trädgårdstrollet

Skapa ”en säsong i säsongen”
Förläng varje kategori

- Mycket tidig? (tål blommorna vårfrost?)
- Tidig?
- Medeltidig?
- Sen?
- Mycket sen?
- Lagringsbar? (kan frysas?)

© Trädgårdstrollet

Vilken sort är bäst?

© Trädgårdstrollet

~~Vilken sort är bäst?~~

Vilka sorter är bäst (för dig)?
Vad ska DU välja?

© Trädgårdstrollet

Vilka sorter är bäst?

Vad ska du välja?

Färskt eller förädlat?

Tung lerjord?

Stor eller liten odlingsyta?

Självfertil?

Vilken <u>VÄXTZON</u> bor du i?
(mognad, ej överlevnad)

Zon ej hugget i sten

(Sjukdomar?)

© Trädgårdstrollet

Vad passar dig…?

Välj sorter som passar din ZON, TID, ORK, MATVANOR & LAGRINGSMÖJLIGHETER

- Vilka frukter & bär brukar ni köpa? (kan ni odla den själv?)
- Vill du äta färskt eller tillaga? (ids du torka, koka sylt, saft eller mos? Hinner du?)
- Har du lagringsmöjligheter? (Alla har inte potatiskällare… Men du kanske kan gräva ner? Eller förvara i frigolitlåda? Råttsäkert, svalare förråd?)

- Vad har du för målbild…?

© Trädgårdstrollet

Vad passar läget?

”Rätt växt på rätt plats”

- Soligt!
- Zon?
- Väldränerat
- Får det plats – allt är litet i början
- Sektioner?

Bildkälla: Unsplash

© Trädgårdstrollet

Ingen sort är bäst på allt samtidigt;
kombinera sorter som kompletterar varann.

© Trädgårdstrollet

Vilka är extra goda ihop?

(kan du uppfinna nya smaker?)

- Blåbärstry + hallon
- Rabarber + jordgubbar
- Äpple + rosenkvitten

- Röda vinbär + …..?

© Trädgårdstrollet

Kan du använda ALLT?

- Skalet?
- Måste du skala, eller ger skalet smak?
- Pressrester?
- Bladen?
- Blommorna?

Är det kommersiellt och/eller tidsmässigt VÄRT det?

© Trädgårdstrollet

Rabarber (ca april-juli)

- God eller produktiv?
- Kom ihåg att gödsla!
- Odla ditt tålamod i minst 3 år (fullstor efter 5-7 år)

- Viktoria & Elmsblitz
- Barbro E
- Spangsbjerg (jordgubbar & hallon)
- Valentine (vunnit smaktest)
- Apple Delight zon 1-5 (vår OCH höst)

© Trädgårdstrollet

Blåbärstry /Honungsbär /Haskap (ca juni-juli)

trädgårdens ”tidigaste” bär

- 3-5 st olika namnsorter för pollineringens skull
- Ryska eller japanska?
- Särskild jord?

Aurora – juni

Jugana juni-juli

Boreal Beast (bra frys-smak) juli-aug

Boreal Blizzard (köttiga bär) juli-aug

Boreal Blizzard

© Trädgårdstrollet

Jordgubbar:

Tidig, mittisommaren, sen + remonterande

- **Tidiga sorter** ca juni/juli**:** Avanta, Honeoye E, Jonsok, Rumba
- **Mittisommaren** ca juli-aug**:** Mieze Schindler, Polka E
- **Sen** ca aug-sept**:** Florence E, Malwina, Salsa
- **Remonterande:** Ostara, Delizz F1

Malwina

Roman F1

Roliga:
Med vita bär – Bianca, Snövit mfl
Med rosa blommor – Ruby Ann, Roman F1 mfl
Jättestor: Sweet Colossus

© Trädgårdstrollet

Smultron

- Med revor – Rödluvan E, Snövit E
- Utan/väldigt få revor - Rügen /Baron von Solemacher, Bowlenzauber, Pineapple Crush
- Som kantväxt eller utfyllare?
- Röda eller vita?

De sorters smultron som kommersiella odlare gärna väljer och som på en skala från 1-10 rankas som 10 både vad gäller smak, avkastning och tillväxt hos plantan är:

Bowlenzauber, Pineapple Crush och Reine des Vallees.

Andra sorter som kommer nära topplistan är Etoile Jaune, Hawaii 4, Vanilla och Yellow Wonder.

© Trädgårdstrollet

Smulgubbar /Smulbär (juni-juli)

- Annelie, Rebecka E, Sara, Florika, Spadeka

- Korsning mellan smultron och jordgubbar
- Skickar ut revor
- Kom ihåg att höstgödsla!

- Hur får man tag på dem…?

Rebecka E

© Trädgårdstrollet

Vinbär (ca juli)

Svarta, röda, rosa, vita, gröna, bruna, randiga, droppformade…

- Färskt eller sylt & saft?
- BEHÖVER du en av varje färg, går det åt så mycket vinbär?
- Mjöldagg, vinbärsgallkvalster och bladlus…
- Frisk eller god (eller både och?)
- Hyfsad smak även i halvskugga

SVARTA:

Delikatessnaja – Zon 1-4. Mycket god!

Intercontinental – Zon 1-5. Stora, söta bär, mycket god

Petter E – Zon 1-5 (6), frisk och tidig

(Balsgård Martin)

© Trädgårdstrollet

Säsong i säsongen med röda vinbär:

- Jonkheer van Tets – början av juli
- Rovada – mitten av juli
- Heinemanns Rote Spätlese - augusti

© Trädgårdstrollet

Hallon: (ca juli-augusti)

Sommarhallon, hybridhallon (hösthallon ca sept tills frost)

Sommarhallon

- Kan skicka ut mycket rotskott
- Blommar och ger skörd på tvåårsskott
- Kan behöva bindas upp/stödjas
- Taggfri?

RÖDA:
Glen Ample E zon 1-4 (taggfri)
Preussen E zon 1-5
Haida E zon 1-6

Glencoe Purple

© Trädgårdstrollet

Körsbär (ca juli-aug)

Sötkörsbär för färskkonsumtion eller surkörsbär till saft & sylt?

- Skillnad i växtsätt
- Självfertil eller ej?
- Träd eller buske?
- Pelarträd?
- Familjeträd?

- Hur mycket plats har du:
- Stark eller svag grundstam?

Självfertila sorter:

SÖTKÖRSBÄR -
Lapins E zon 1-3
Madissons Rosy zon 1-5
Stella E zon 1-3 (4)

SURKÖRSBÄR -
Fanal E zon 1-3
Skuggmorell E Morello zon 1-5
Nordia E zon 1-6

© Trädgårdstrollet

Krusbär (ca augusti)

- Självfertila (iaf Grossularia-Gruppen)

- Mjöldagg?
- Mer eller mindre håriga bär
- Mer eller mindre taggiga

Invicta E Zon 1-4, motståndskraftig mot krusbärsmjöldagg

Martlet E Zon 1-4, motståndskraftig mot krusbärsmjöldagg

Tatjana Zon 1-4, nästan taggfri, motståndskraftig mot krusbärsmjöldagg

© Trädgårdstrollet

Hinnonmäki Röd

Persika (augusti)

- Härdighet?
- Friland, växthus eller kruka?
- Träd eller spaljérad?

Frost & Riga (Ice Peach mfl)

Riga

© Trädgårdstrollet

Sommaräpplen

Transparente Blanche

- Stark- eller svag grundstam?
- Pollineringskompis /familjeträd?
- Kronträd, pelarträd eller spaljé?

- Färskt, mos, och must

- Transparente Blanche
- Agnes E – frisk, fyllig smak
- Lovisa E (självgallrande)
- Trulsa E – aug-sept ”tidig höstsort”

© Trädgårdstrollet

Päron (aug-sept)

- Får du plats med flera träd?
- Självfertil /inte?
- Kronträd, pelarträd eller spaljérad?

SJÄLVFERTILA:

Suvenirs Zon 1-5 tidig, stor, kan lagras några veckor

Pepi Zon 1-5 frisk, tidig

Moskovskaja Zon 1-5 aug-sept

Forssin Zon 1-5 höstsort

Lagringsbara: Karamelnaja, Pamjat-Zhegalova, Vinter-Williams, Liegel, Påskpäron mfl.

© Trädgårdstrollet

Björnbär (ca juli-augusti)

- Med eller utan taggar?
- Kan du erbjuda nåt att klättra på? (platt spaljé eller båge?)
- Ampelbjörnbär (vinterförvaring?)

Loch Tay E Zon 1-2 juli-aug

Baby Cakes Zon 1-2 juli-sept

Black Satin Zon 1-4 sept-okt

(Sammetsbjörnbär Zon 1-6)

© Trädgårdstrollet

Amerikanska blåbär (highbush/corymbosum) & hybridblåbär (lowbush/angustifolium)

(juli, aug, sept)

- Törstiga!
- Vill ha surjord + surgödsel
- 2-3 olika sorter för bättre pollinering
- Enorm variation!

Emil E Zon 1-5 (juli-aug)

Putte E Zon 1-5 (aug)

Pelle E Zon 1-3(4) (aug-sept)

© Trädgårdstrollet

Amerikanska blåbär
+
Allåkerbär

Allåkerbäret är resultatet av en korsning av två vilda bär (alaskahallon och åkerbär) som togs fram vid försöksstationen i Öjebyn av Gunny Larsson 1953-1978

Allåkerbär behöver pollineringskompisar

Törstig marktäckande surjordsväxt

Anna + Beata & Sofia

Astra + Aura

© Trädgårdstrollet

Dags för paus? ☺

Plommon (ca aug-sept)

- Pollineringskompis /självfertil?
- Härdighet
- Hur mycket plommon ids du äta…?

Herman E Zon 1-3 självfertil (början av aug)

Opal E Zon 1-4 självfertil (aug-sept)

Reine Claude dOullins E Zon 1-4 självfertil (aug-sept)

Victoria E Zon 1-3 självfertil (sept)

Jubileum Zon 1-3 delvis självfertil (mitten av sept)

© Trädgårdstrollet

Vindruvor (ca aug-sept)

- Finns bra sorter som inte behöver växthus: Zilga E, Spulga, Sukribe
- Surjord + surgödsel
- Behöver bindas upp + nåt att klättra på
- Kräver en hel del beskärning!

© Trädgårdstrollet

Hösthallon (Sept-frost)

- Elektra E Zon 1-3, mkt stora
- Diana E Zon 1-2, produktiv
- Autumn Bliss E Zon 1-2, frisk
- Polka E Zon 1-2, tidig, produktiv

Diana E

© Trädgårdstrollet

Havtorn (ca aug-sept och framåt)

- Tänk på vindriktningen! Vinden ska träffa hanen först, sen honan.
- 1 hane till 5-9 honor
- Blommar de samtidigt?
- Rotskott
- Tornar
- Långa bärskaft

Eva (+ Otto) zon 1-6 stora bär, nästan tornfri, lättplockad, 11 i brix

Lotta E (+ Svenne) zon 1-4 produktiv, lättplockad, sötare än Julia, en del rotskott, aug-sept

Julia E (+ Romeo)zon 1-5 stora bär, lättplockad, mindre rotskott, aug-sept

© Trädgårdstrollet

Höstäpplen & Vinteräpplen

- Skillnad?
- Gamla sorter vs moderna sorter
- Vill/kan du lagra?
- Stark/svag grundstam?

MODERNA: Aroma E zon 1-4 kan lagras till jul,

Folke E zon 1-4 kan lagras till april-maj

ÄLDRE: Gul Richard, Melon

Aroma

Gul Richard

© Trädgårdstrollet

Roliga sorter!

Red Love

© Trädgårdstrollet

Kombinera mera!

Går att samplantera

- Amerikanska blåbär + allåkerbär
- Amerikanska blåbär + tranbär
- Äppelträd + ramslök
- Fruktträd + smultron
- Bärbuskar + smultron

© Trädgårdstrollet

Mål

Äta något eget alla årstider

TEORETISK MALL:	PRAKTISKT EXEMPEL:
🌿 **ÅRET RUNT/VÅR :** Från frysen, must, saft, sylt, torkat, → rabarber	Rabarber Spangsbjerg, äppelmust, blåbärstry-sylt, torkade päron & äpple
🌿 **TIDIG SOMMAR:** blåbärstry, smultron, tidiga jordgubbar →	Aurora, Jugana, Boreal Beast, Baron von Solemacher, Honeoye E
🌸 **SOMMAR:** smulgubbar, mittisommaren-jordgubbar, vinbär, hallon, körsbär →	Rebecka E, Mieze Schindler, Polka E, Petter E, Jonkheer van Tets, Gullan, Aili,
🌸 🍁 **SENSOMMAR:** krusbär, björnbär, persika, plommon, päron, sommaräpplen, vindruvor, amerikanska blåbär →	Glen Ample E, Stella E Martlet E, Black Satin, Riga, Victoria E, Pepi, Lovisa E, Sukribe, Emil E, Putte E, Pelle E
🍁 **HÖST**: höstrabarber, sena jordgubbar, hösthallon, höstäpplen, havtorn (skördar vinteräpplen och lagringspäron) →	Apple Delight, Malwina, Elektra E, Katja E, Lotta E (Aroma E, Folke E)
❄️ **VINTER:** lagrade vinteräpplen & päron (som plockades i höstas), från frysen, must, saft, sylt, torkat →	Äpple Aroma E, Folke E, päron Karamelnaja (zon 1-4)

© Trädgårdstrollet

Mall:

April, juni, juli:

- 🌿 Rabarber: Barbro E
- 🌿 Blåbärstry: Aurora, Jugana, Boreal Blizzard
- 🌿 Tidig Jordgubbe: Honeoye E
- 🌿 Smultron: Rügen, Rödluvan E

Juli, augusti

- 🌸 **Mittisommaren jordgubbe** Polka E
- 🌸 **Vinbär** Delikatessnaja, Punahilkka E, Gullan
- 🌸 **Sommarhallon** Glen Ample E, Preussen E
- 🌸 **Sötkörsbär** Lapins E, Stella E, Madissons Rosy
- 🌸 **Surkörsbär** Skuggmorell Morello, Nordia, Fanal
- 🌸 **Krusbär** Invicta E, Martlet E, Tatjana,
- 🌸 **Persika** Frost, Riga
- 🌸 **Sommaräpple** Trulsa E, Lovisa E, Ttransparente Blanche
- 🌸 **Päron** Suvenirs, Pepi, Moskovskaja
- 🌸 **Björnbär** Baby Cakes, Loch Tay E, Black Satin

© Trädgårdstrollet

Mall:

Augusti, september, oktober:

- 🍁 Amerikanska blåbär
- 🍁 Plommon
- 🍁 Vindruvor
- 🍁 Hösthallon
- 🍁 Höstäpple
- 🍁 Havtorn

Vintertid:

- ❄️ Lagrade päron
- ❄️ Lagrade vinteräpplen
- ❄️ Från frysen
- ❄️ Saft
- ❄️ Sylt/marmelad
- ❄️ Torkat

© Trädgårdstrollet

Av vad/när får du för lite?

© Trädgårdstrollet

Av vad/när får du för mycket?

Kan du byta med någon?

(Äpplen mot plommon?)

© Trädgårdstrollet

Skördetips för stora mängder:

- Styckfrys - till smoothie eller senare saft/syltkokning i vinter
- Sylta (blanda!!!)
- Safta (blanda!!!)
- Musta – boka tid (ej bara äpplen)
- Juicer – råsaft (”rivet” i kakor/bröd/müsli)
- Torka
- Byt skörd med någon!!!

© Trädgårdstrollet

Du ska både orka sköta och skörda:

- (plantering)

- Vattning
- Gödsling
- Beskärning

© Trädgårdstrollet

Du ska både orka sköta och skörda:

Vårvinter & Vår

- Skydda tidig blom mot vårfrost?
- Vårgödsling med kväve (N)
- Se över uppbindning
- Beskärning (ej stenfrukter)
- Etableringsbeskärning (nyplanterat)

- (Sommar: Gallra frukt & VATTNING!!!)

Sensommar & höst

- Höstgödsling med fosfor och kalium (PK)
- Skörda skörda skörda!
- JAS-beskärning (efter skörd)
- Stamskydd mm på plats inför vintern

- (Vintern: ev trampa ner snö, skaka loss snö, se över stamskydd)

© Trädgårdstrollet

Inspiration:
våga odla annorlunda

- **Ampel** – björnbär, dvärgrabarber
- **Busksorter** – körsbär, äpple
- **Hybridsorter** – ”mittemellanhallon”
- **Spaljé**
- **Gång** – äpple, päron
- **Portal** – björnbär, kiwi, nypon
- **Häck** (busk, pelar, fristående spaljé)
- **Dvärgträd**
- **Pelarträd** – äpple, päron, plommon, körsbär, fläder
- **Familjeträd** osv…

© Trädgårdstrollet

Inspiration

© Trädgårdstrollet

Inspiration

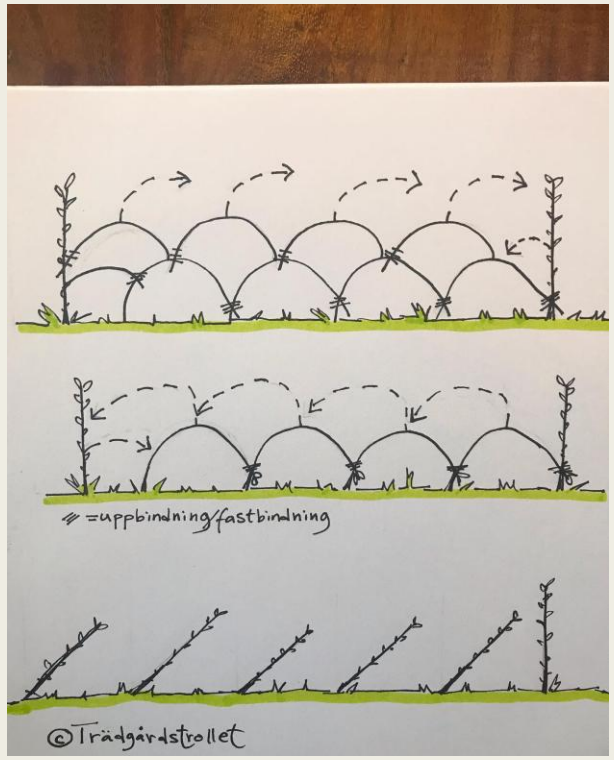

© Trädgårdstrollet

Inspiration

© Trädgårdstrollet

Pelarträd och portaler

© Trädgårdstrollet

Bär i pallkrage

© Trädgårdstrollet

© Trädgårdstrollet

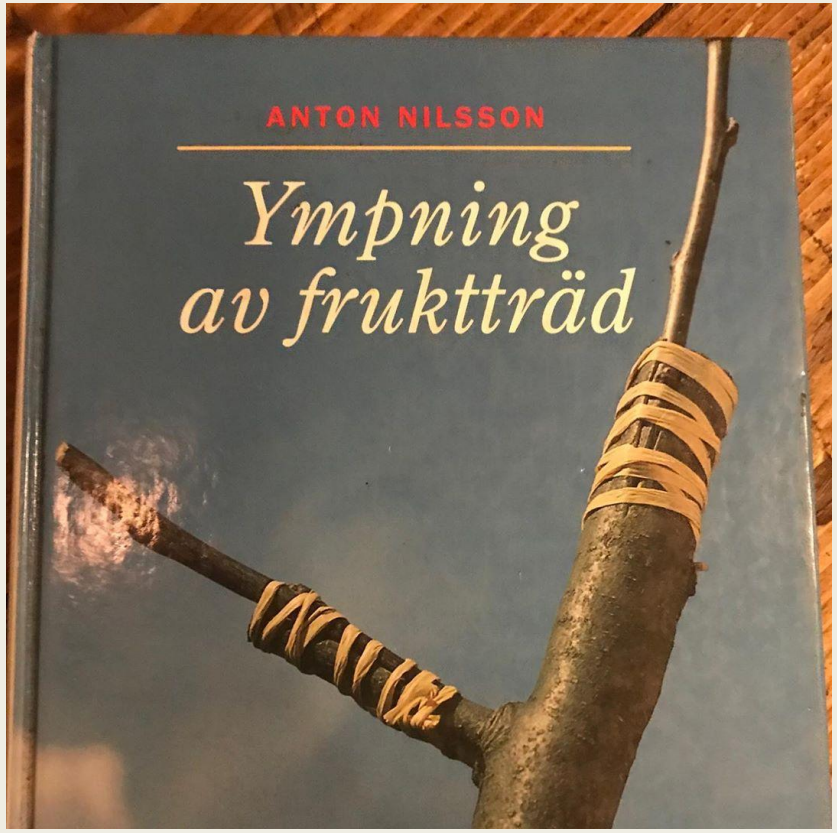
#thinkoutsidethepallkrage

© Trädgårdstrollet

Ympa själv!

- Vad?
- När?
- Hur?
- Varför?

© Trädgårdstrollet

Du behöver:

- Ympris + underlag
- Ympkniv
- Vulkaniserande tejp eller bast att binda ihop ympen och underlaget med varandra
- Ympvax eller lacbalsam
- Sekatör (ev grensåg och mattkniv)
- TÅLAMOD

© Trädgårdstrollet

Underlag: ympa på vad?

Grundstam: A2, B9 osv

Befintligt träd:
gör eget familjeträd

© Trädgårdstrollet

Grundstam fästs ihop med ympris = ympning

Grundstam (A2, B9 osv)

Ympris (namnsorten)

© Trädgårdstrollet

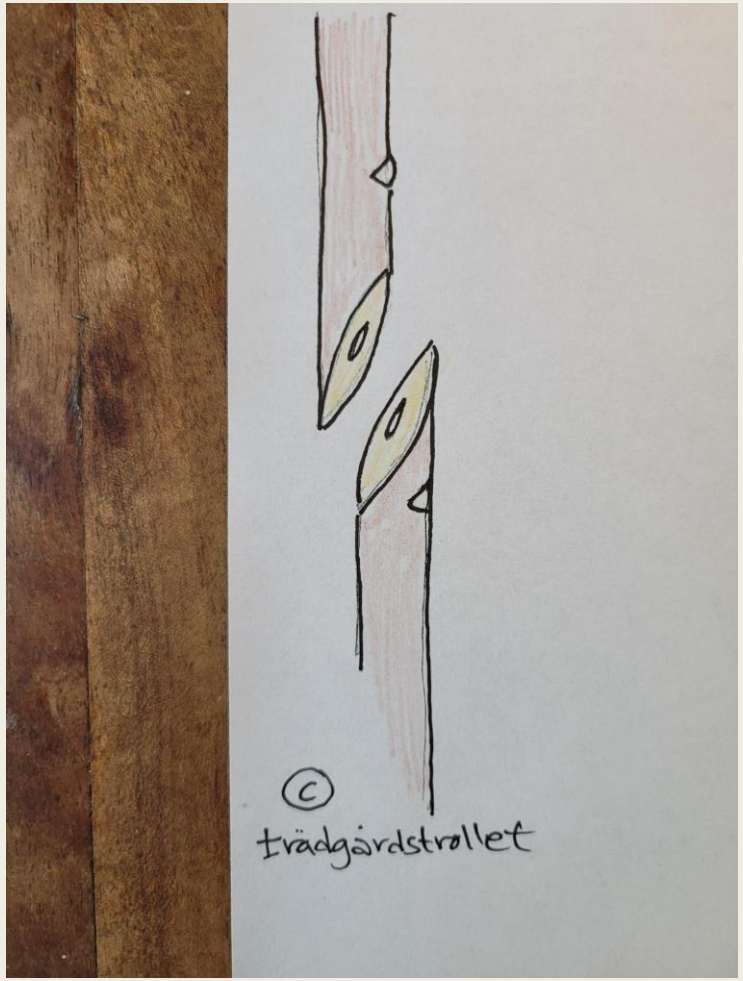
Olika sätt:
(vid olika tidpunkter)

- SKARVYMPNING – när trädet i vila, ca februari-april (Tidigare i låga zoner)
- Läggympning – när trädet är i vila
- Hakymp – när trädet är i vila
- Klyvymp – när trädet är i vila
- Barkympning – när trädet börjat sava, ca april-maj (men ympriset i vila)
- Flikymp – När trädet börjat sava, ca april-maj (men ympriset i vila)

- OKULERING – i zon 4 ca juli-augusti/sensommaren
- Bryggymp – vid reparation av gnagskador

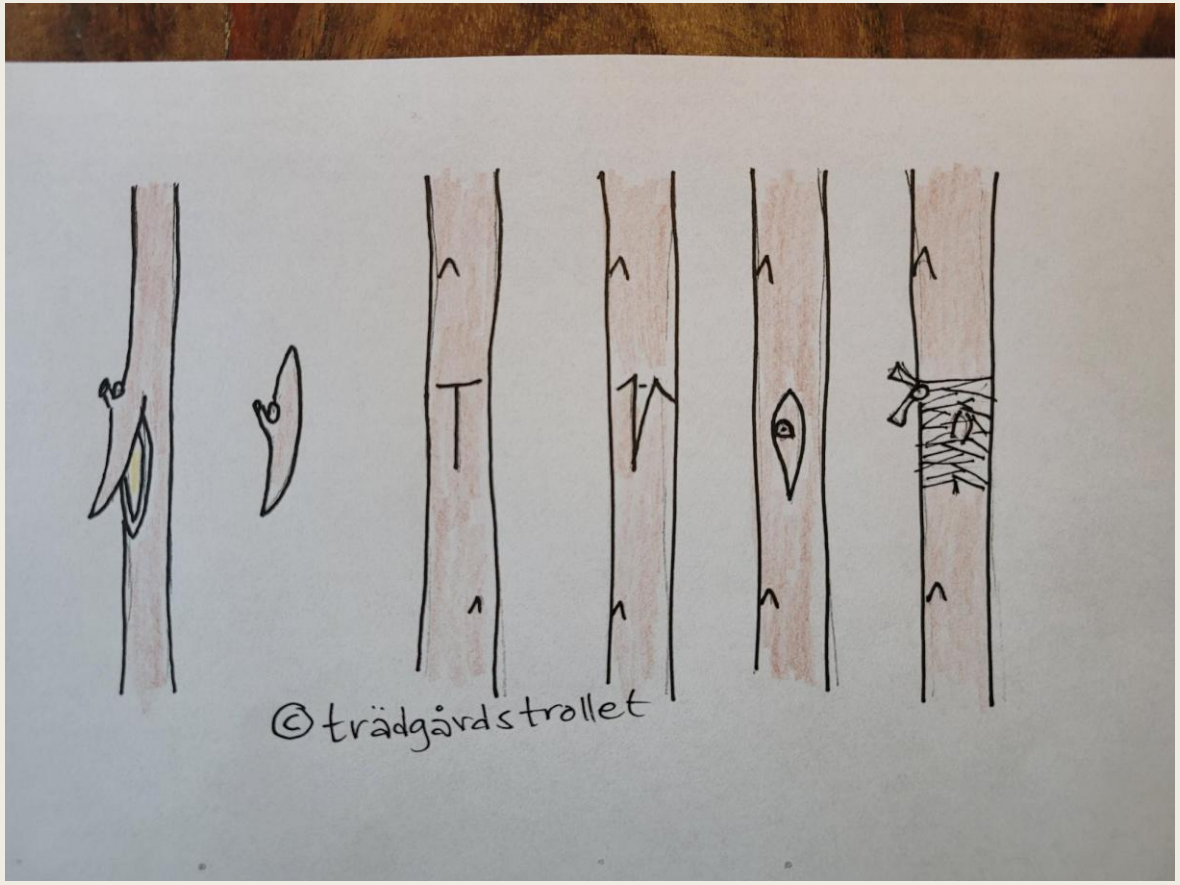
© Trädgårdstrollet

Skarvympning =
lika tjock grundstam som ymp

© Trädgårdstrollet

Okulering =
knopp fästs på underlag

© Trädgårdstrollet

Hur och när får man tag på ympris och grundstammar?

© Trädgårdstrollet

Tänk på…

- Att vid okulering samlas ”knoppen”/namnsorten in på sensommaren, dvs vid samma tillfälle som okuleringen görs.
- Att vid ympning samlas ympriset/namnsorten in i december-jan, dvs långt i förväg (och förvaras fuktigt och svalt tills det är dags för användning).

- Grundstammar bokas vanligen sensommar/hösten, levereras långt senare.

© Trädgårdstrollet

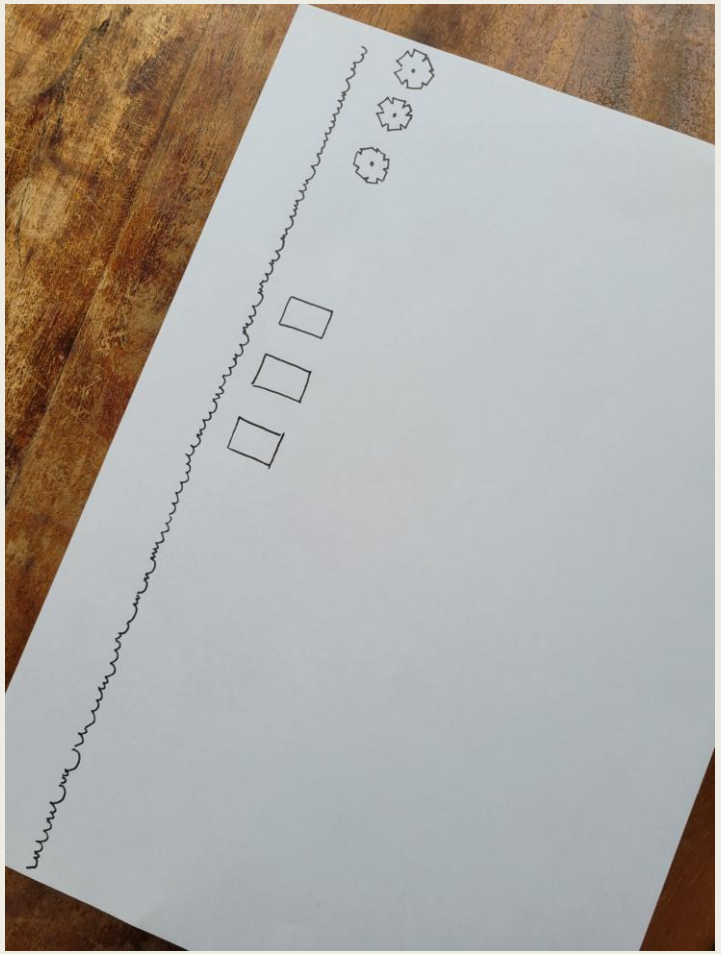
Från ymp till spö

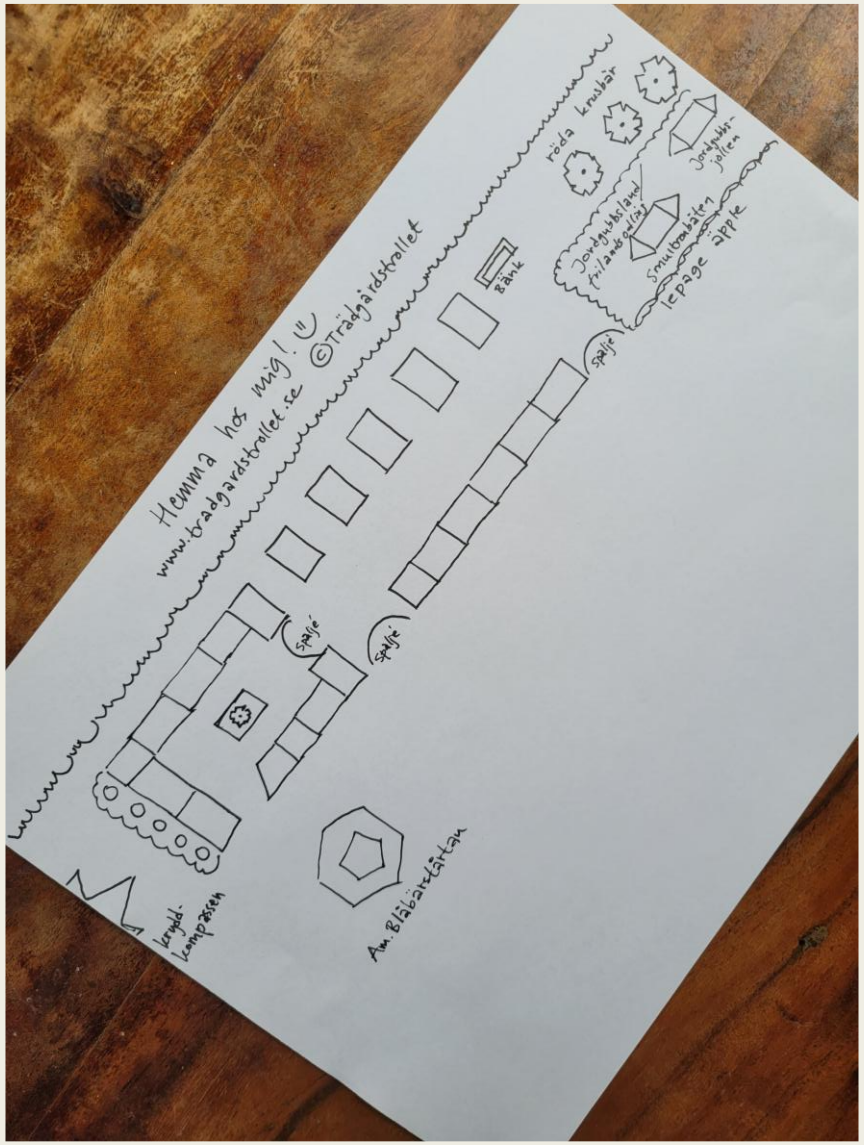
© Trädgårdstrollet

Hemma hos mig

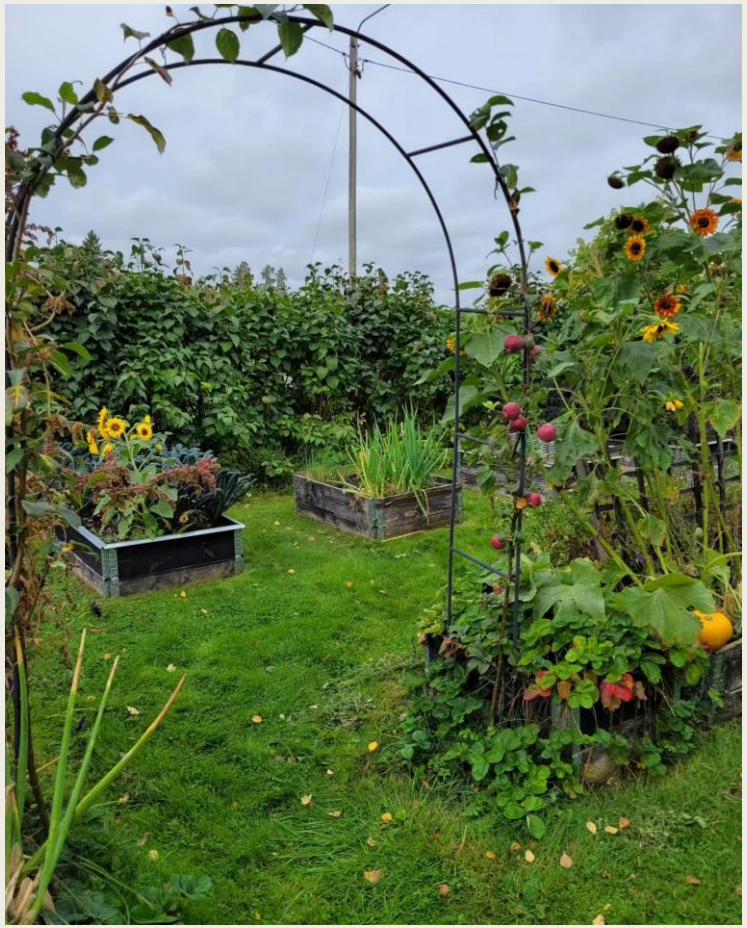
© Trädgårdstrollet

Hemma hos mig

© Trädgårdstrollet

Skapa rum

© Trädgårdstrollet

Jag har:

- Rabarber
- Blåbärstry
- Jordgubbar + smultron + smulgubbar
- Bärhäggmispel
- Vinbär
- Sommarhallon
- Sötkörsbär
- Surkörsbär
- Krusbär
- Persika
- Sommaräpplen
- Fläder
- Päron
- Björnbär
- Amerikanska blåbär
- Allåkerbär
- Tranbär
- Plommon
- Vindruvor
- Hösthallon
- Höstäpplen
- Havtorn
- Vinteräpplen

© Trädgårdstrollet

Mest krävande i stor stil:

- Rabarber
- Blåbärstry
- **Jordgubbar +** smultron **+ smulgubbar**
- Bärhäggmispel
- Aronia
- Vinbär
- **Sommarhallon**
- Körsbär
- Krusbär
- **Persika**
- **Sommaräpplen**
- (Fläder)
- Päron
- Björnbär
- **Amerikanska blåbär**
- **Allåkerbär**
- **Tranbär**
- Kiwi
- Plommon
- **Vindruvor**
- **Hösthallon**
- Höstäpplen
- **Havtorn**
- **Vinteräpplen**

© Trädgårdstrollet

Minst krävande plantor: (latsmart val)

- Rabarber (men behöver förädlas, tar tid)
- Aronia (ingen smakhöjdare som färsk)
- Blåbärstry
- Vinbär
- Krusbär

- Pelarträd (äpple, päron, plommon, körsbär)
- Buskäpple, buskkörsbär

Men INTE dvärgträd, eftersom…

© Trädgårdstrollet

”Villhöver:”

- Aprikos för zon 5
- Nektarin för zon 4
- Mullbär
- Nötter

- Fler spaljéer…

© Trädgårdstrollet

Mitt mål:

Skötsel – lite året runt

(beskära vårvinter, kolla gnagskydd, trampa ner snö runt, vårgödsla, gallra frukt, beskära JAS, höstgödsla)

Skörd – lite till frukostskålen året runt

(koka nu eller koka sen)

© Trädgårdstrollet

Bubblare:

Allåkerbär

Aronia – Viking till juice, marmelad, gelé

Bärhäggmispel

Kiwi – Jenny, Issai

Körsbärskornell

Körsbärsplommon

Kvitten

Rosenkvitten

Svarthallon

Mullbär Mulle E

Nypon (rosor) – Hansa, Örträsk, Fru Dagmar Hastrup

Fläder - Haschberg (saft på blommor och bär)

Nötter (hasselnötter, valnötter, hickory mm)

(medelhavsväxter: citrus, fikon, oliver mm)

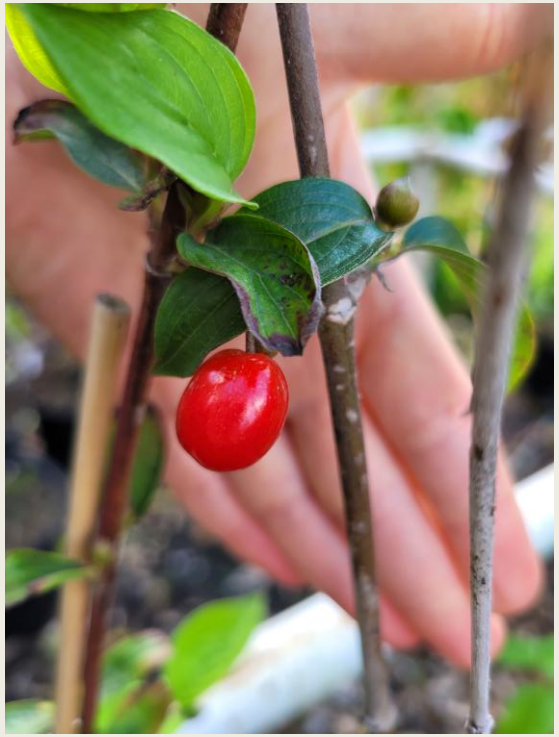
© Trädgårdstrollet

Körsbärskornell (ca aug)

Cornus mas, delvis självfertil

Marceli

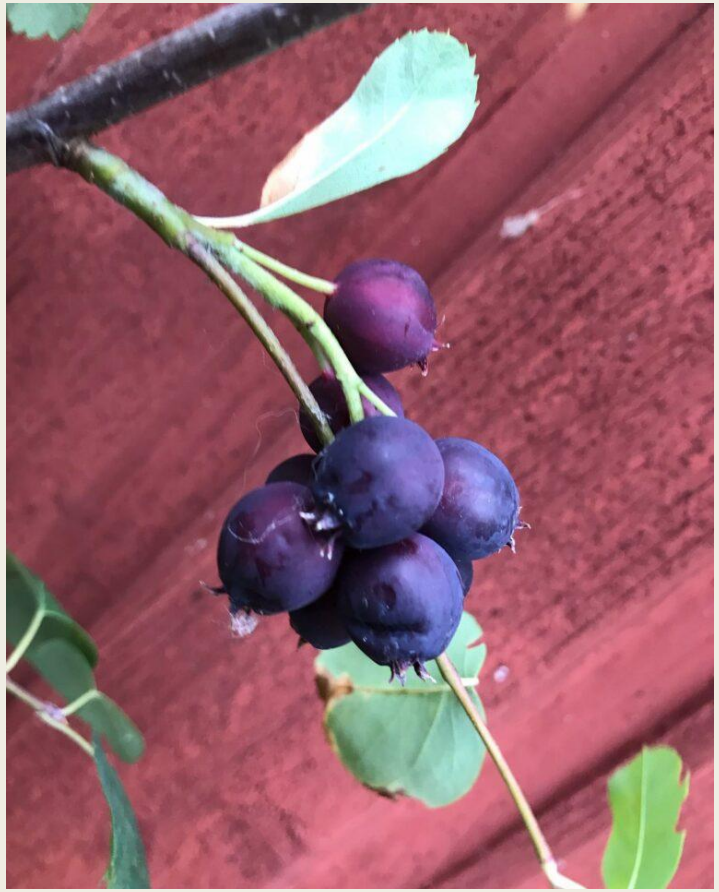
Flava

© Trädgårdstrollet

Bärhäggmispel/ Saskatoon (juli-aug)

Amelanchier alnifolia, delvis självfertil

© Trädgårdstrollet

Rosenkvitten (ca aug)

Chaenomeles japonica

© Trädgårdstrollet

Frukt & Bär

CHECKLISTA FÖR LÅNG SÄSONG:
KRYSSA I VAD DU REDAN HAR, STRYK DET DU INTE VILL ADDERA (SEN HAR DU EN INKÖPSLISTA)

JUNI-JULI		
	☐ rabarber	☐ smultron
	☐ fläderblom	☐ smulgubbar
	☐ blåbärstry 3-5 st olika	☐ vinbär
	☐ tidiga jordgubbar	☐ mullbär (juli-sept)
JULI-AUG		
	☐ sommarhallon	☐ allåkerbär flera olika
	☐ sötkörsbär	☐ mitt-i-sommaren-jordgubbar
	☐ surkörsbär	☐ tidiga päron
	☐ björnbär	☐ aprikos
AUG-SEPT		
	☐ krusbär	☐ amerikanska blåbär 2-3 st olika
	☐ persika	☐ sena jordgubbar
	☐ sommaräpple	☐ plommon
	☐ päron	☐ vindruvor
SEPT-OKT		
	☐ fläderbär	☐ höstäpplen
	☐ kiwi	☐ vinteräpplen (vissa okt-april)
	☐ hösthallon	☐ havtorn hane + honor
	☐ lagringspäron	☐ tranbär

COPYRIGHT TRÄDGÅRDSTROLLET

https://www.tradgardstrollet.se/foredrag/

Tips på inköpställen:

- **Puttmyra** – Stjärnsund (mellan Falun & Gävle)
- **Svartbäckens –** Örsundsbro (mellan Heby, Uppsala & Enköping)
- **Räveboda** –utanför Urshult, södra Småland
- **Blomqvist** - Finland
- **Gränna Plantskola –** Gränna (mellan Jönköping & Linköping)
- **Sven Plasgård** – Öland
- **Jeppa S Trädgård** – Osby, Skåne (webshop)
- **Smultronstället** – Handelsträdgård vid Holmsjön (mellan Umeå & Holmsund)

- Cramers Blommor (webshop)
- Trädgårdsmässan Nordiska Trädgårdar – Pomologiska Sällskapets monter

© Trädgårdstrollet

Boktips:

- Skogsträdgården – Philipp Weiss & Annevi Sjöberg
- Våra fruktsorter – Leif Blomqvist
- Våra päron, plommon och körsbärssorter – Anton Nilsson
- Odla frukt & bär – Åke Truedsson
- Svenska äpplen – Görel Kristina Näslund & Ingrid af Sandeberg
- Självhushållning – John Seymour

- + Sortguiderna på trädgårdstrollet.se

© Trädgårdstrollet

Frukt & Bär i podden:

Krusbär – Martin Ragnar #8

Päron– Niklas Medin #9

Cideräpplen– John Taylor #10

Rabarber– Ingar Nilsson #25

Mustäpplen & äppelmust – Niklas Hallman #36

© Trädgårdstrollet

Fler än 30 sortguider om Frukt & Bär

på trädgårdstrollet.se

- Sommarhallon
- Hösthallon
- Rabarber
- Blåbärstry
- Vinbär
- Björnbär
- Jordgubbar
- Smultron

och mycket mer....

© Trädgårdstrollet

Ladda ner din planerings-PDF för en lång säsong på:

https://www.tradgardstrollet.se/foredrag/

© Trädgårdstrollet

Frågor?

Trädgårdstrollet

@tradgardstrollet_

YouTube Trädgårdstrollet

www.tradgardstrollet.se

© Trädgårdstrollet

https://www.tradgardstrollet.se/foredrag/